

Abstrakt

Cíl. Cílem této práce bylo prozkoumat a porovnat výskyt abnormalit mozku identifikovaných pomocí magnetické rezonance (MRI) u dětí s potvrzenou diagnózou poruchy autistického spektra (PAS) a dětí bez této diagnózy. Z hlediska psychopatologického bylo cílem vyhodnotit vztah nálezů MRI a závažnosti autistické symptomatologie.

Metodika. Výzkum byl založen na retrospektivní analýze souboru pacientů Dětské psychiatrické kliniky 2. LF UK a FN Motol, kteří absolvovali v letech 1998–2015 diagnostický pobyt pro podezření na PAS a současně u nich byla provedena MRI mozku. Ke klinické diagnóze PAS byla užita Mezinárodní klasifikace nemocí, 10. revize. V letech 1998–1999 bylo zhodnocení stavu podpořeno škálou Childhood Autism Rating Scale. Od roku 2000 se využíval ke zhodnocení stavu dotazník Autism Diagnostic Interview – Revised 3. verze a dále od roku 2012 se k diagnostice přidal nástroj Autism Diagnostic Observation Schedule – Generic. V letech 1998–2015 bylo diagnostikováno 489 dětí s pervazivní vývojovou poruchou (404 chlapců, 85 dívek). Průměrný věk ve skupině byl $8,0 \pm 4,2$ roku (rozmezí 1,7–26,0 let). Kontrolní skupina byla utvořena z dětí, u nichž byla diagnóza PAS vyloučena, a zahrnovala 45 dětí (36 chlapců, 9 dívek; průměrný věk $7,0 \pm 2,4$ roku, rozmezí 3,1–12,7 let).

Výsledky. Abnormality mozku na MRI byly častější u autistů (45,4 %) ve srovnání s kontrolní skupinou (31,8 %), ale rozdíl byl významný pouze na úrovni trendu ($p = 0,085$). Hypoplazie corpus callosum byla v autistické skupině významně častější než v kontrolní skupině (13,7 % vs. 0 %; $p = 0,009$). Oproti tomu nemyelinizované oblasti bílé hmoty mozkové byly významně častější u kontrol (31,8 % vs. 17,3 %; $p = 0,018$). Rozdíly v ostatních parametrech byly nevýznamné. V autistické skupině nebyla nalezena statisticky signifikantní korelace mezi sledovanými parametry na MRI a autistickou psychopatologií.

Korelace mezi kategorií ostatních cyst a repetitivním chováním byla významná pouze na úrovni trendu ($p = 0,054$). Gliózy mozkové tkáně byly významně častější u autistických dětí s mentální retardací než u dětí bez mentální retardace (14,1 % vs. 7,4 %; $p = 0,028$). Nemyelinizované oblasti v mozku byly významně častější u dětí s autistickou regresí než u dětí bez autistické regrese (29,9 % vs. 15,7 %; $p = 0,008$). Mentální retardace byla významně častější u dětí s autistickou regresí než u dětí bez regrese (73,2 % vs. 52,5 %; $p = 0,002$).

Závěr. Korelace nálezů MRI s autistickou psychopatií nepřinesla statisticky významné výsledky. Navzdory tomu výskyt hypoplazie corpus callosum na snímcích rutinní MRI představuje potenciální biomarker při podezření na PAS.

Klíčová slova

Poruchy autistického spektra, MRI, Mozek, Corpus callosum, Psychopatie